

Antimobbningsplan

Förebyggande arbete mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling (mobbing)

Trakasserier, diskriminering och kränkande behandling accepteras inte i skolorna. Ingen elev eller vuxen skall bli utsatt för handlingar som skapar fysisk, psykisk eller social skada. Lagen om grundläggande utbildning förpliktar skolorna att i samband med uppgörandet av läroplanen utarbeta en plan för att skydda eleverna mot kränkningar, trakasserier, sexuella trakasserier, fysiskt eller psykiskt våld. Utbildningsanordnaren skall verkställa planen och övervaka att den iakttas och förverkligas.

Syftet med förebyggande arbete är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (mobbing)

Målet med vårt förebyggande arbete är att:

- värna om alla elevers fysiska, psykiska och sociala välbefinnande
- gynna och öka trivsel, utveckling och inlärning i skolan
- värna, bevaka och skydda gemenskapen och bra relationer mellan elever, lärare föräldrar, familjer samt annan personal.

Vad är mobbing?

Det är mobbing när en eller flera personer **upprepade gånger och över en längre tid** blir utsatta för obehagliga handlingar, kränkningar/trakasserier från en eller flera personer antingen direkt genom öppna angrepp eller indirekt genom social isolering samt utfrysning.

Det är mobbing när dessa obehagliga handlingar upprepar sig minst 2–3 gånger i månaden, när de är avsiktliga och riktas mot en relativt försvarslös person.

Mobbing är inte konflikter och enstaka gräl eller slagsmål. Konflikter och oenighet förekommer i all verksamhet som människor deltar i.

Mobbing skiljer sig från konflikter genom att det finns en **maktobalans mellan den som utsätter och den som blir utsatt för mobbing**. Den som blir utsatt för mobbing har svårt att försvara sig mot de negativa handlingarna och är därmed i underläge. När det gäller konflikter eller gräl handlar det oftast om **relativt jämnstarka personer som är av olika åsikt om någonting**. Konflikter och gräl är oftast också relativt kortvariga och det är inte samma barn som blir utsatt för dem.

Det finns olika slags mobbing t.ex.:

- **Verbal mobbing** är alltid direkt mobbing t.ex. att härma, håna, hota verbalt, ge

öknamn, sprida rykten, skicka fientliga sms, skicka hånfulla eller chockerande meddelanden på sociala medier, redigera och sprida fotografier på sociala medier såsom snabbchat, Instagram, WhatsApp eller Facebook, nedlåtande sexuella ord

- **Fysisk mobbning** är alltid direkt mobbning t.ex. att slå, sparka, knuffa, nypa, hålla fast någon mot hans/hennes vilja, förstöra egendom, gå i andras pulpeter och väskor, trakassera, tafs.
- **Psykisk mobbning** är alltid indirekt mobbning, t.ex. att ignorera, utesluta, grimasera och himla med ögonen, utpressa, såra, vända ryggen till, byta plats t.ex. i matsalen och visa aktivt att man inte vill sitta bredvid.
- **Social mobbning** är att isolera och utfrysa från gemenskapen. Tar barnets sociala bakgrund som grund för utfrysning eller isolering.

Åtgärder (plan)

De allmänna åtgärderna, som huvudsakligen är **förebyggande** och riktar sig till alla elever och vuxna i skolan

De specifika åtgärderna, som vidtas då kränkningar, våld, trakasserier i alla dess former, och mobbning upptäcks. Åtgärderna riktar sig speciellt till de som blir drabbade och de som utför trakasserier och mobbning i syfte att få slut på all kränkande beteende och öka välmående samt **bidra till sådan arbetsmiljö som grundar sig i skolans värdegrund**

De allmänna förebyggande åtgärder

- att träna elevers sociala och emotionella färdigheter
- att lära empati, solidaritet och jämställdhet
- att skapa och upprätthålla vänskapsrelationer mellan elever
- att uppmuntra elever att benämna känslor och känna igen dem hos sig själva och andra
- lära elever att kontrollera sina känslor och impulser
- värna och främja ett vackert skol- och vardagsspråk
- att skapa trygg skolmiljö genom gemensamma regler och värdegrundsarbete som en del av skolans hela verksamhet och vardag
- skapa goda och öppna dialoger med föräldrar, familjer och vårdnadshavare

Konkreta åtgärder i skolan för att förebygga trakasserier/diskriminering/mobbning

- I klasserna kartläggs kamratrelationerna t.ex. genom frågeformulär som kan ge information om någon elev känner sig utsatt eller utanför. Utgående ifrån informationen samt vid behov planerar klassläraren samt elevvårdspersonalen åtgärder
- Vänelever
- Elevkårsarbete
- Vuxnas närvaro under rasterna, i matsalen och i klassen.
- Aktiviteter under rasterna
- Temadagar och arbete mellan klasserna
- Öppna dialoger med elever dagligen som ökar gemenskapen

- Aktivt elevhälsoarbete

Allmänna åtgärder när trakasserier, diskriminering eller mobbning uppstår

Samtliga d.v.s. elever, lärare, övrig skolpersonal och vårdnadshavare är skyldiga att informera rektor vid misstanke om trakasserier och/eller mobbning. Rektor ansvarar för att mobbningsfall åtgärdas. Vid misstänkt eller konstaterat mobbningsfall sammankallar rektorn ett Kivateamet (antimobbningsteam) som består av klasslärare och/eller klassföreståndare och skolkuratoren. **Kivateamet tar itu med akuta mobbningsfall.**

Teamet bestämmer över informationsgången till berörda lärare, föräldrar, vårdnadshavare och inblandade elever.

Specifika åtgärder

Om mobbning förekommer efter att man har tagit allmänna åtgärder arbetar vi enligt följande åtgärder:

- Den vuxna som först får kännedom om en misstanke om mobbning, tar reda på - om det är fråga om mobbning eller ej. (Hon/han fyller i sållningsblanketten, blankett 1.) Om det inte är mobbning ska klassläraren/klassföreståndaren utreda ärendet och vid behov ta kontakt med vårdnadshavarna.
- Om det är fråga om mobbning hänvisas ärendet till klassläraren/klassföreståndaren, kuratorn och rektorn. De vuxna diskuterar först med den mobbade eleven (blankett 2).
- Omedelbart efter diskussionen med den mobbade eleven diskuterar de vuxna enskilt med de elever som har deltagit i mobbningen, helst under samma dag och efter varandra. Avsikten är att nå en överenskommelse. (blankett 3)
- Enligt programmet tar man kontakt med vårdnadshavarna efter att utredningsdiskussionerna förts.
- De vuxna för sedan en gruppdiskussion med de elever som har deltagit i mobbningen. De inblandade går gemensamt igenom överenskommelserna (blankett 4).
- En uppföljningsdiskussion förs med den mobbade eleven efter 1–2 veckor (blankett 5).
- En gemensam uppföljningsdiskussion med den mobbade eleven och mobbarna (blankett 6).
- Om mobbningen inte upphör gör elevvårdsgruppen en bedömning om fortsatta åtgärder t ex kontakter med socialmyndigheten eller polis.

Föräldrarna/vårdnadshavarna är också ansvariga i det förebyggande arbetet att

diskutera hemma med sina barn om trakasserier, diskriminering och mobbning. Det är viktigt att alla trakasserier, diskriminering och mobbning tas på allvar, att vårdnadshavarna samarbetar med skolan och varandra och litar på skolans förmåga att utreda fallet, att de informerar skolan på en gång, om man får veta att någon blir trakasserad eller mobbad. Hemma ska man diskutera om språkbruket, trakasseriers betydelse och mobbning, även om barnet är inte inblandad av något. Man ska även uppmana barnet att inte delta på något sätt i trakasserier eller mobbning, utan att lära sig stödja den drabbade eleven och att berätta om händelserna för en vuxen. Föräldrarna har även upplysts om **Handbok för föräldrar** som finns på www.kivaskola.fi -Föräldrar. Länken till KiVa Skola programmet finns på Samskolans hemsida.

”Tillsammans sätter vi stopp för trakasserier, diskriminering och kränkningar (mobbning).”

Sållning av fall som skall hänvisas till skolteamet

1. Datum då den eventuella mobbningen kom till kännedom _____20____
2. Vem av skolans personal fick först kännedom om den eventuella mobbningen (dvs. du som fyller i blanketten)?_____
3. Personen som meddelade om den eventuella mobbningen var
Den utsatta eleven
Den utsatta elevens skolkamrat, namn_____
Den utsatta elevens mamma/pappa, namn_____
Lärare, namn_____
Någon annan, namn_____
4. Utsatt elev_____ Klass:_____
5. Hurdana incidenter har inträffat? Beskriv konkreta situationer.

[illegible]

6. Hur många incidenter har inträffat? _____
7. När har en sådan incident senast inträffat? _____
8. Hur länge har den eventuella mobbningen allt som allt pågått? _____
9. Elever som aktivt deltagit i incidenterna
Namn _____	Namn _____
Namn _____	Namn _____
Namn _____	Namn _____

10. Utgående från den information som samlats om fallet är det frågan om
 en konflikt eller ett gräl mellan barnen
 ett missförstånd som lett till att eleven blivit sårad
 en enstaka mobbningssituation
 upprepade mobbning

Endast de fall där det är frågan om upprepad mobbning förs vidare till skolteamet.

11. Beslut angående fallet
- Klassläraren/klassföreståndaren diskuterar incidenterna med de elever som deltagit i dem, och tar vid behov kontakt med vårdnadshavarna
- Ärendet förs vidare till KiVa-teamet

5. Elever som aktivt deltagit i mobbningen (namn, klass)

Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____

6. Elever som eventuellt stött den mobbade eleven (namn, klass)

Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____

Beskrivning av händelserna/tilläggsinformation

7. Klassläraren/klassföreståndaren har blivit informerad om den enskilda diskussionen med den mobbade eleven, datum _____ 20____

Beskrivning av händelserna/tilläggsinformation

8. Klassläraren/klassföreståndaren har talat med de klasskamrater som valts att stöda den mobbade eleven, datum _____ 20____

9. Vårdnadshavarna har blivit kontaktade, datum _____ 20____

Blankett 3.

Ifylls av KiVa-teamet.

Enskilda diskussioner med de elever som deltagit i mobbningen.

Diskussionerna förs gärna under samma dag, efter varandra, så att eleverna inte vet om dem i förväg.

Elev _____ Klass _____

Vad sades? Vilka överenskommelser gjordes?

Elev _____ Klass _____

Vad sades? Vilka överenskommelser gjordes?

Elev _____ Klass _____

Vad sades? Vilka överenskommelser gjordes?

Elev _____ Klass _____

Vad sades? Vilka överenskommelser gjordes?

Datum _____ 20____

Anteckningar

Blankett 5.

Ifylls av KiVa-teamet.

Uppföljningsdiskussion med den mobbade eleven.

Datum _____ 20____

1. Enligt den mobbade eleven har mobbningen

- (1) upphört
- (2) minskat
- (3) fortsatt som förut
- (4) ökat

Anteckningar

[illegible]

Datum _____ 20____

(1) Nej

(2) Ja

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Har du under den senaste månaden lagt märke till mobbning i klassen?

- ☐ Jo, det har jag
- ☐ Nej, det har jag inte

Svara på följande fråga ifall du svarade "Jo, det har jag":
Mobbningen har: (du kan välja flera alternativ)

- ☐ varit fysisk
 - ☐ varit verbal (någon har t.ex. sagt något elakt åt en annan)
 - ☐ bestått av att någon lämnats utanför
 - ☐ utspelat sig via mobiltelefonen eller nätet
 - ☐ inneburit sexuella trakasserier eller könsmobbning
-

Har du under den senaste månaden lagt märke till mobbning i klassen?

- ☐ Jo, det har jag
- ☐ Nej, det har jag inte

Svara på följande fråga ifall du svarade "Jo, det har jag":
Mobbningen har: (du kan välja flera alternativ)

- ☐ varit fysisk
- ☐ varit verbal (någon har t.ex. sagt något elakt åt en annan)
- ☐ bestått av att någon lämnats utanför
- ☐ utspelat sig via mobiltelefonen eller nätet
- ☐ inneburit sexuella trakasserier eller könsmobbning